

AMB LA IA ALGUNES EMPRESES "SUPEREFICIENTS" CREEN EL POTENCIAL DE DESORDRE SOCIAL JA QUE UN EXCESSIU FOCUS EN L'EFICIÈNCIA PROVOCA UNS ALTS RENDIMENTS PER A UN NOMBRE CADA COP MÉS LIMITAT D'EMPRESES I RECOMPENSES MÉS DESIGUALS.

- SI
- NO
- POTSER
- NO HO SÉ

- Una majoria (43%) esteu d'acord que un excessiu focus en l'eficiència provoca uns alts rendiments per a un nombre cada cop més limitat d'empreses i recompenses més desiguals. La resta no esteu d'acord (29%), us mostreu ambivalents (14%) o no ho sabeu (14%).
- En la darrera dècada, empreses com Google, Amazon, Facebook, Apple i Microsoft (GAFAM) han crescut tant que autoritats de la competència, juristes, acadèmics i responsables polítics d'arreu del món mostren preocupació per la seva concentració de poder i possibles efectes.
- Si bé les GAFAM s'han convertit en exemples d'èxit econòmic del capitalisme liberal, els seus mètodes i serveis comencen a ser posats en qüestió per diverses raons. El més visible és que gràcies al seu poder, poden comprar totes les "start-ups" i configurar la revolució digital.
- Amb aquesta compra sistemàtica, no tan sols produeixen nous serveis que són tecnològicament i econòmicament eficients, sinó que imposen els seus estàndards i control sobre tots els productes, serveis i programari digitals segons els seus propis interessos.

- Un resultat d'aquesta operativa de les GAFAM és que s'han convertit en empreses "supereficients", però atès que aquestes operen substancialment per interès propi, l'objectiu de l'eficiència deixa de ser la maximització a llarg termini del valor global de la societat.
- En canvi, l'eficiència comença a interpretar-se per les GAFAM com allò que ofereix el major valor immediat al jugador dominant, sigui Google, Amazon, Facebook, Apple o Microsoft. Així doncs, per què caldria oposar-se a aquest model d'eficiència?
- La resposta més immediata és la seva capacitat d'exercir una posició dominant complicada de contrarestar degut al nombre creixent d'activitats híbrides com l'ampliació constant de línies de producció, que fa encara més difícil aplicar les lleis d'antimonopoli.
- Una altra resposta és que les GAFAM obtenen beneficis significatius arreu del món gràcies a una baixa taxació. De fet, paguen menys del 10% l'impost de societats a Europa, en comparació amb una mitjana del 23% per a la majoria d'empreses. Això dificulta qualsevol competència.
- Però la resposta clau és que el seu model augmenta el risc de fracàs catastròfic segons autors de renom com Martin (2019), Galston (2020) o Friedman (2020), que assenyalen dels riscos de focalitzar-nos en l'eficiència a curt termini i no en la resiliència a llarg termini.
- Això passa perquè les recompenses derivades de l'eficiència són cada cop més desiguals a mesura que aquesta millora, creant un alt grau d'especialització i conferint un poder de mercat cada cop més gran a un nombre cada cop més limitat d'empreses i persones.
- Però no tan sols pot produir efectes sorprenentment negatius, sinó que creen el potencial de desordre social ja que l'entorn empresarial resultant és extremadament arriscat, insostenible i justifica les desigualtats, les crisis ambientals i fins i tot la submissió segons Fontanel (2019).
- De fet, observant les conseqüències econòmiques de la COVID, William Galston es preguntava: "What if the relentless pursuit of efficiency, which has dominated American business thinking for decades, has made the global economic system more vulnerable to shocks?"

- En aquesta mateixa línia, Thomas Friedman afirmava: "Over the past 20 years, we've been steadily removing man-made and natural buffers ... we've been recklessly removing these buffers out of an obsession with short-term efficiency and growth, or without thinking at all"
- Si bé la natura sembla preferir l'optimització de llarg termini i no pas de curt termini, centrada en la supervivència de les espècies, és evident que les GAFAM prioritzen un excessiu focus en l'eficiència a curt termini ja que els provoca uns alts rendiments.
- Aquesta dinàmica que s'acosta a la coneguda distribució de Pareto i que és cada vegada més habitual al món desenvolupat, tendeix a correlacionar-se amb nivells baixos de competència, preus de consum elevats i marges de benefici elevats.
- Però el focus en l'eficiència a curt termini i no en la resiliència a llarg termini també ens recorda allò que suposadament Darwin va dir: "It's not the strongest of the species that survives, nor the most intelligent. It is the one that is most adaptable to change"
- I fins aquí per avui.
- Us recomanem les següents lectures sobre el tema.
- [Fontanel, J. \(2020\) Success, threats and potential dangers of GAFAMs](#)
- [Martin, R.L. \(2019\) The High Price of Efficiency](#)
- [William A.G. \(2020\) Efficiency Isn't the Only Economic Virtue](#)
- [Friedman, T.L. \(2020\) How We Broke the World](#)
- Fi.

